

**Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας:
Το θεσμικό πλαίσιο των ΑΠΕ στην Ελλάδα
και κριτική του προσέγγιση ενόψει του
«20-20-20»**

Thomas Lamnidis

KLC Law Firm

Νόμος 3851 του 2010

- Συμμόρφωση με επιταγές της Οδηγίας 28 του 2009 της Ε.Ε:
 1. 20% ενέργεια τελικής χρήσης παραγομένη από ΑΠΕ με 10% διείσδυση των βιοκαυσίμων στις μεταφορές,
 2. Μείωση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακος κατά 20%,
 3. Μέχρι το 2020.

Επιπλέον για Ελλάδα:

4. Προώθηση, ενθάρρυνση αλλά και διευκόλυνση επενδύσεων σε έργα ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή, προσφέροντας «εναλλακτικές μορφές» ανάπτυξης και νέες θέσεις εργασίας

Γενικά Σχόλια Ν/3851

1. Στόχος 40% διείσδυση των ΑΠΕ το 2020 στον ηλεκτρικό τομέα (από 11% περίπου σήμερα) πολύ φιλόδοξος,
2. Υποστηρίζει ακριβές και αδόκιμες τεχνολογίες που θα επιβαρύνουν τον ηλεκτρικό τομέα για περίοδο 20-25 χρόνια,
3. Η αγορά δικαιωμάτων εκπομπών διοξειδίου άνθρακα μετά το 2013 θα επιβαρύνει σημαντικά τον ηλεκτρικό τομέα που εκτιμάται στο 40% περίπου μέχρι το 2020 στην Ελλάδα.

Πρέπει να ερμηνευτεί σε συνδυασμό με προηγούμενους σχετικούς νόμους και ρυθμίσεις (ν.3468/2006 και άλλους)

Μερίδιο ανά τεχνολογία?

- Άρθρο 1, παρ. 3β:

« η επιδιωκόμενη αναλογία εγκατεστημένης ισχύος και η κατανομή της στο χρόνο μεταξύ των διαφόρων τεχνολογιών (αιολικά, φωτοβολταϊκά, βιομάζα, κτλ), καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ που εκδίδεται μέσα σε 3 μήνες απο τη δημοσίευση του Νόμου»

Η αγορά των ΑΠΕ στην Ελλάδα, πρέπει να περιμένει ουσιαστικά μέχρι τον **Σεπτέμβριο του 2010**, για να μάθει ποιό κομμάτι της «πίτας» των ΑΠΕ αντιστοιχεί στην κάθε τεχνολογία.

ΑΙΟΛΙΚΑ

- Ευρωπαϊκή Ένωση Αιολικής Ενέργειας (**European Wind Energy Association-EWEA**):

Σήμερα στην Ελλάδα, απαιτείται ένα μέσο χρονικό διάστημα **50 μηνών**, για την έκδοση Άδειας Κατασκευής Αιολικού Πάρκου (παρεμβαίνουν 42 υπηρεσίες και οργανισμοί)

Ρύθμιση για **Θαλάσσια Αιολικά**, προκάλεσε αντιδράσεις και αναστάτωση μεταξύ παραγόντων της Αγοράς:

ΥΠΕΚΑ και Οικονομίας καθίστανται «**συναρμόδια**» πλέον, προκηρύσσοντας διαγωνισμούς για την κατασκευή τους σε επιλεγμένες θέσεις στον ελλαδικό χώρο (*Άρθρο 6Α, παρ. 6*).

Βόρεια Θάλασσα Vs Αιγαίο

- **Βόρεια Θάλασσα:**
 - 1) χωροθετούνται σε *απόσταση τουλάχιστον 12 μιλίων από την ακτή* (καλύτεροι άνεμοι χωρίς στροβιλισμούς),
 - 2) **Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη.**
- **Αιγαίο:** εγκαθίστανται στις *παραλίες* (με στροβιλώδεις ανέμους) και στον *αιγιαλό*.

**Το Αιγαίο δεν είναι Βόρεια θάλασσα
για να φιλοξενήσει τέτοια Αιολικά Πάρκα**

ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΑ

- Ο 3851 έγινε αποδεκτός, στο σύνολό του, με *προβληματισμό* απο τον **Σύνδεσμο Εταιριών Φωτοβολταϊκών (ΣΕΦ)**
- **Θετικά στοιχεία:**
 1. ο χαρακτηρισμός ως «εθνικού» του **στόχου** για την κάλυψη με ΑΠΕ του 40% τουλάχιστον της ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας ως το 2020,
 2. **καταργείται η διαδικασία** της Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης (ΠΠΕΑ) και η περιβαλλοντική αδειοδότηση γίνεται πλέον σε ένα ενιαίο στάδιο, **Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων-Ε.Π.Ο,**
 3. **όριο** για την έκδοση άδειας παραγωγής ανέβηκε από τα 150 KWp στο **1MW**

ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΑ

- **Αρνητικά στοιχεία:**

1. ακριβές «μερίδιο» των φωτοβολταϊκών στο μίγμα των ΑΠΕ θα καθορισθεί με υπουργική απόφαση, η οποία θα εκδοθεί μέχρι Σεπτ. 2010,
2. αυτή η «αναμονή», οδηγεί πρακτικά σε πάγωμα μεγάλων και σοβαρών επενδύσεων σε φωτοβολταϊκά,
3. για φωτοβολταϊκά ισχύος έως 500 KW σε οικόπεδα, απαιτείται ειδική περιβαλλοντική εξαίρεση (“βεβαίωση απαλλαγής από ΕΠΟ”) από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή της οικείας Περιφέρειας, και *μόνο αν* σε ακτίνα 150 μέτρων από το γήπεδο εγκατάστασης δεν προγραμματίζονται και άλλα έργα με συνολική ισχύ έως 500 KW

Σύνδεσμος Εταιριών Φωτοβολταϊκών

Η γενικότερη **δυσανεμία** του Σ.Ε.Φ για τον 3851, εκφράστηκε σε πρόσφατη ανακοίνωση του Συνδέσμου, όπου, μεταξύ άλλων, τονίσθηκε η «**προνομιακή**» μεταχείριση απο το Κράτος μονάδων ηλεκτροπαραγωγής απο ορυκτά καύσιμα (θετική γνωμοδότηση της Ρ.Α.Ε για μονάδα ηλεκτροπαραγωγής με φυσικό αέριο ισχύος 1.010 MW), «*όταν για έργα φωτοβολταϊκών λίγων KW απαιτούνται μήνες για την εξασφάλιση απαραίτητων εγκρίσεων*»

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ 3851

- **Άρθρο 15, παρ 1:** Προθεσμία για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης εντός 30 μηνών σε σταθμούς που διαθέτουν άδεια παραγωγής, η οποία έχει εκδοθεί πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου (χρειάζεται καλύτερη ερμηνεία για να συμπεριλάβει περιπτώσεις ανωτέρας βίας).
- **Άρθρο 15, παρ 6:** Νέες αιτήσεις θα μπορούν να υποβάλλονται μετά την έκδοση ΥΑ που προβλέπεται εντός 3 μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου. Μέχρι την έκδοση της απόφασης κατ'εξάιρεση επιτρέπεται εγκατάσταση ΑΠΕ σε κτήρια και στέγες (πχ φωτοβολταϊκά) και από τους αγρότες στα χωράφια τους με ισχύ $<100\text{kW}$.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Ο 3851 δημιουργεί περισσότερα προβλήματα και «στρεβλώσεις» απο αυτά που υποτίθεται λύνει.
2. Κατα συνέπεια, δεν έτυχε «θερμής» υποδοχής απο τους παράγοντες της αγοράς.
3. Η επιδιωκόμενη και επιθυμητή «ισορροπία» ανάμεσα στην προσέλκυση επενδύσεων μέσω της επιτάχυνσης και απλοποίησης διαδικασιών, τη προστασία του περιβάλλοντος, των καταναλωτών, αλλά και των παραγόντων της αγοράς, φαίνεται να μην επιτυγχάνεται για άλλη μια φορά.
4. Ο 3851 βασίσθηκε σε προηγούμενο νόμο ο οποίος απέτυχε στην πράξη καθελώνοντας χαμηλά τη διείσδυση των ΑΠΕ στον ηλεκτρισμό και οδήγησε σε εμπόριο αδειών που επιβαρύνει την επένδυση (20%-25%).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

5. Λείπουν οι συμβουλευτικοί (για άμεση επίλυση ασαφειών κλπ) και ελεγκτικοί μηχανισμοί (για αυθαιρεσίες από αμφότερες τις πλευρές) σε δύο επίπεδα που θα επιλαμβάνονται των περιπτώσεων και θα συμβάλλουν στην ομαλή ανάπτυξη των επενδύσεων.
6. Το θέμα των τυχόν επιπτώσεων σε αρχαιολογικούς χώρους και των προσφυγών στο ΣτΕ θα εξακολουθήσει να δημιουργεί αναστολή στις εφαρμογές με αβεβαιότητες, καθυστερήσεις και κόστος.
7. Απέχει σημαντικά από το προσχέδιο που είχε τεθεί σε δημόσια διαβούλευση.
8. Δεν επιλύονται πολλά από τα προβλήματα που έχει δημιουργήσει η ΚΥΑ του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

9. Πολλές διατυπώσεις ή εκφράσεις ή και νέες διαδικασίες που προδίδουν μια “φοβική”, ενάντια στις ΑΠΕ, προσέγγιση.
10. Υπουργείο ΠΕΚΑ να ετοιμάσει και να δημοσιεύσει όσο το δυνατόν γρηγορότερα, όλες εκείνες τις «ΥΑ» που απαιτούνται για την ταχεία εφαρμογή του 3851.
11. Αντιφατικές διατάξεις. Π.χ, ενώ η σύσταση **Αυτοτελούς Υπηρεσίας ΑΠΕ** (Άρθρο 11), κινείται προς τη κατεύθυνση «one-stop-shop» υπηρεσιών, **αφοπλίζεται** απο την «ακύρωση» μελετών που έχουν ήδη εκπονηθεί για **θαλάσσια αιολικά**.
12. Τα όποια θετικά βήματα στην αδειοδοτική διαδικασία, αφοπλίζονται στη πράξη από νέες διατάξεις και καθιστούν το τελικό αποτέλεσμα, μάλλον αρνητικό για την ανάπτυξη των ΑΠΕ στην Ελλάδα.

«Προβληματικές» Διατάξεις

1. **Άρθρο 4, παρ. 6:** Ασαφής διαδικασία για τη διασύνδεση νησιών με σκοπό την αξιοποίηση του δυναμικού ΑΠΕ αυτών.
2. **Άρθρο 5, γενικά (και ειδικά παρ. 2δ):** Αδιαφανής μέθοδος για τον κατά περίπτωση καθορισμό της τιμής πώλησης σε σταθμούς ΑΠΕ με υποθαλάσσιες διαδυνδέσεις.
3. **Άρθρο 6Α:** Θαλάσσια Αιολικά Πάρκα.
4. **Άρθρο 8, παρ. 2:** Νέες ζώνες αποκλεισμού για τις ΑΠΕ

- Ο Νέος Νόμος για ΑΠΕ δείχνει να απέχει ακόμα αρκετά από τους αντίστοιχους νόμους των κοινοτικών μας Εταίρων και σίγουρα δεν είναι αυτό που αναμενόταν.
- Έγιναν πράγματι κάποια βήματα, αλλά είναι ακόμα μακράν από το να θεωρείται ως το κατάλληλο λειτουργικό εργαλείο για την επίτευξη του 20 – 20 – 20.

Ευχαριστώ πολύ !